

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงมาตรการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการจราจรทางบก) มีหลักการ คือ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การใช้ช่องเดินรถและน้ำหนักรถที่ไม่ต้องใช้ช่องเดินรถด้านซ้ายสุด หรือใกล้เคียงกับช่องเดินรถประจำทาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

(๒) ปรับปรุงข้อห้ามในการขับรถและบทกำหนดโทษสำหรับความผิดดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ และเพิ่มมาตรา ๑๕๘/๑)

(๓) กำหนดการตรวจพิสูจน์ผู้ขับขี่หรือบุคคลที่อาจเป็นผู้ขับขี่ซึ่งอยู่ในภาวะหมดสติ หรือได้รับอันตรายแก่กายจนไม่อาจให้ความยินยอมในการตรวจสอบการมีสารเสพติดหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอยู่ในร่างกาย หรือทดสอบการเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น (เพิ่มมาตรา ๔๓ ทวิ/๑ และมาตรา ๑๔๒ วรรคหก และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า) ๒ ร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงมาตรการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการจราจรทางบก) (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๔) ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรัตร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยและบทกำหนดโทษสำหรับความผิดดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๓ และเพิ่มมาตรา ๑๒๓/๑ มาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๓/๓ และมาตรา ๑๕๓/๑)

(๕) ปรับปรุงมาตรการป้องกันการแข่งรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๓๔ และมาตรา ๑๖๐ ทวิ และเพิ่มมาตรา ๑๓๔/๑ มาตรา ๑๓๔/๒ และมาตรา ๑๖๐ เบญจ)

(๖) ปรับปรุงมาตรการควบคุมการใช้รถที่มีสภาพไม่ถูกต้อง (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๔๓ และมาตรา ๑๔๓/๑ เพิ่มมาตรา ๑๔๓/๒ และมาตรา ๑๕๖/๑ และยกเลิก มาตรา ๑๔๔)

(๗) ปรับปรุงบทกำหนดโทษและมาตรการลงโทษ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๕๗/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๖๐ และเพิ่มมาตรา ๑๖๐ ทวิ/๑ มาตรา ๑๖๐ ตริ วรรคห้า มาตรา ๑๖๐ ตริ/๑ มาตรา ๑๖๐ ตริ/๒ และมาตรา ๑๖๐ ตริ/๓)

(๘) กำหนดให้ศาลแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ อันเนื่องมาจากความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก แก่นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก (เพิ่มมาตรา ๑๖๒/๑)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ประชุมพิจารณาลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ในวาระที่หนึ่ง และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เสนอรายงานต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ และบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ จากนั้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และพิจารณาในวาระที่สามลงมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่หนึ่งรับหลักการร่างพระราชบัญญัติจรรยาบรรณ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว และมีมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณากำหนดเวลาพิจารณา ๓๐ วัน โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ตามความในมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เสนอรายงานต่อประธานวุฒิสภา วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ จากนั้น ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และส่งหนังสือแจ้งไปยังสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการต่อไป

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ตั้งกรรมาธิการร่วมกัน จำนวน ๑๐ คน และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ตั้งกรรมาธิการร่วมกัน จำนวน ๑๐ คน ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งคณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งคณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว

กฎหมายว่าด้วยจรรยาบรรณ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมเป็น ๑๓ ฉบับ รายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๘ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๒๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการคมนาคมและขนส่งทางบกได้เจริญก้าวหน้าขยายตัวไปทั่วประเทศและเชื่อมโยงไปยังประเทศใกล้เคียง และจำนวนยานพาหนะในท้องถนนและทางหลวงได้ทวีจำนวนขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนนและพิธีสารว่าด้วยเครื่องหมายและสัญญาณตามถนน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกซึ่งได้ใช้บังคับมากว่าสี่สิบปี ให้เหมาะสมกับสภาพการจราจรและจำนวนยานพาหนะที่เพิ่มขึ้น และเพื่อความปลอดภัยแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๖๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑) กำหนดนิยามของคำต่าง ๆ เช่น ทาง ทางเดินรถ ช่องเดินรถประจำทาง ทางเท้า เขตปลอดภัย ที่คับขัน รถยนต์ รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ รถโดยสารประจำทาง รถลากจูง มาตรการที่กั้น ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า เจ้าของรถ ใบอนุญาตขับขี่ สัญญาณจราจร รัฐมนตรี อธิบดี เจ้าพนักงานจราจร เป็นต้น

๒) กำหนดบทบัญญัติเป็น ๑๙ ลักษณะ ดังนี้

- ลักษณะ ๑ การใช้รถ แบ่งเป็น ๓ หมวด คือ ลักษณะของรถที่ใช้ในทาง มาตรา ๖ - มาตรา ๑๐ ทวีการใช้ไฟหรือเสียงสัญญาณของรถ มาตรา ๑๑ - มาตรา ๑๗ และ การบรรทุก มาตรา ๑๘ - มาตรา ๒๐
- ลักษณะ ๒ สัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจร มาตรา ๒๑ - มาตรา ๓๐
- ลักษณะ ๓ การใช้ทางเดินรถ แบ่งเป็น ๔ หมวด คือ การขับรถ มาตรา ๓๑ - มาตรา ๔๓ เบี่ยงจ การขับแซงและผ่านขึ้นหน้า มาตรา ๔๔ - มาตรา ๔๙ การออกรถ การเลี้ยวรถและการกลับรถ มาตรา ๕๐ - มาตรา ๕๓ และการหยุดรถและจอดรถ มาตรา ๕๔ - มาตรา ๖๔
- ลักษณะ ๔ การใช้ทางเดินรถที่จัดเป็นช่องเดินรถประจำทาง มาตรา ๖๕ - มาตรา ๖๖
- ลักษณะ ๕ ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับความเร็วของรถ มาตรา ๖๗ - มาตรา ๗๐
- ลักษณะ ๖ การขับรถผ่านทางร่วมทางแยกหรือวงเวียน มาตรา ๗๑ - มาตรา ๗๔
- ลักษณะ ๗ รถจักรยาน มาตรา ๗๕ - มาตรา ๗๖
- ลักษณะ ๘ การลากรถหรือการจูงรถ มาตรา ๗๗
- ลักษณะ ๙ อุบัติเหตุ มาตรา ๗๘
- ลักษณะ ๑๐ รถจักรยาน มาตรา ๗๙ - มาตรา ๘๔
- ลักษณะ ๑๑ รถบรรทุกคนโดยสาร มาตรา ๘๕ - มาตรา ๙๒
- ลักษณะ ๑๒ รถแท็กซี่ มาตรา ๙๓ - มาตรา ๑๐๒
- ลักษณะ ๑๓ คนเดินเท้า มาตรา ๑๐๓ - มาตรา ๑๑๐
- ลักษณะ ๑๔ สัตว์และสิ่งของในทาง มาตรา ๑๑๑ - มาตรา ๑๑๕
- ลักษณะ ๑๕ รถม้า เกวียนและเลื่อน มาตรา ๑๑๖ - มาตรา ๑๑๘
- ลักษณะ ๑๖ เขตปลอดภัย มาตรา ๑๑๙

- ลักษณะ ๑๗ เบ็ดเตล็ด มาตรา ๑๒๐ – มาตรา ๑๓๔
- ลักษณะ ๑๘ อำนาจของเจ้าพนักงานจราจรและพนักงานเจ้าหน้าที่ มาตรา ๑๓๕ – มาตรา ๑๔๖
- ลักษณะ ๑๙ บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๔๗ – มาตรา ๑๖๓

๒. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๒๑๑ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ บางมาตรา มีลักษณะไม่เหมาะสม และบกพร่องขัดต่อการปฏิบัติในบางท้องที่ จึงเห็นสมควรที่จะตราพระราชบัญญัติเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ขึ้น

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ คือ กำหนดให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๒ ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้น โดยเฉพาะเพื่อป้องกันอันตรายในขณะขับขี่ และโดยสารรถจักรยานยนต์ ทั้งนี้เฉพาะท้องที่ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

ความในวรรคหนึ่ง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดท้ายปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ลักษณะและวิธีการใช้หมวกเพื่อป้องกันอันตรายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช หรือผู้นับถือลัทธิ ศาสนาอื่นใด ที่ใช้ผ้าโพกศีรษะตามประเพณีนิยมนั้น หรือบุคคลใดที่กำหนดในกฎกระทรวง”

๓. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๘๐ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๒๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๒๙ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติห้ามรถบรรทุกและรถบรรทุกคนโดยสารแล่นในช่องทางเดินรถด้านขวามือข้อห้ามนี้รวมถึงรถบรรทุกเล็กที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันกิโลกรัมด้วยแต่รถดังกล่าวมิใช่รถที่มีความเร็วช้าหรือใช้ความเร็วต่ำ จึงไม่จำเป็นต้องบังคับให้ขับรถในช่องทางเดินรถด้านซ้ายสุด การบังคับเช่นนี้ทำให้ผู้ขับรถดังกล่าวไม่ได้รับความเป็นธรรม สมควรให้รถบรรทุกเล็กที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันกิโลกรัมสามารถใช้ทางเดินรถขวามือได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้คือ กำหนดให้ยกเลิกความใน มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ รถที่มีความเร็วช้าหรือรถที่มีความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถคันอื่นที่ขับในทิศทางเดียวกัน ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้ายเท่าที่จะกระทำได้ผู้ขับขี่รถบรรทุก รถบรรทุกคนโดยสาร รถจักรยานยนต์ในทางเดินรถ ซึ่งได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ ตั้งแต่สองช่องขึ้นไปหรือได้จัดช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายไว้โดยเฉพาะ ต้องขับรถในช่องเดินรถด้านซ้ายหรือใกล้เคียงกับช่องเดินรถประจำทางแล้วแต่กรณี

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัม และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์”

๔. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๓๙ วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๓๕ หน้า ๔๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้วบทบัญญัติบางประการแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อให้เกิดความสะดวกและความปลอดภัยในการจราจร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มเติมนิยามของคำว่า “ผู้ตรวจการ”
๒. เพิ่มมาตรา ๑๐ ทวิ ว่าห้ามนำรถที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ฝุ่น คิวบิก ละออง เคมี่หรือเสียงเกินเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดมาใช้ในทางเดินรถ
๓. แก้ไขข้อความมาตรา ๒๒ (๔) เรื่องการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจร
๔. เพิ่มเติมมาตรา ๓๔ (๕) ว่าหากขับขีรถด้วยความเร็วสูงกว่ารถในช่องเดินรถด้านซ้ายสามารถเดินทางขวาของทางเดินรถได้
๕. แก้ไขมาตรา ๓๘ (๒) เรื่องการให้ไฟสัญญาณของผู้ขับขี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์
๖. เพิ่มมาตรา ๔๓ ทวิ ห้ามผู้ขับขี่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจัดให้มีการตรวจสอบ

๗. แก้ไขมาตรา ๔๔ เรื่องการแข่ง

๘. แก้ไขมาตรา ๕๒ เรื่องการกลับรถหรือเลี้ยวรถทางขวาในทางเดินรถที่สวนกันได้

๙. เพิ่มมาตรา ๕๕ (๘) ห้ามหยุดรถในลักษณะกีดขวางการจราจร

๑๐. แก้ไขมาตรา ๕๙ เรื่องอำนาจเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสั่งให้ผู้ขับขี่เคลื่อนย้ายรถ หรือมีอำนาจเคลื่อนย้ายรถที่หยุดหรือจอดอยู่อันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือมีอำนาจใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้ายรถดังกล่าว โดยไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใด ๆ เว้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ รวมทั้งกล่าวถึงค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาระหว่างที่รถอยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เรื่องอำนาจยึดหน่วงรถกรณีเป็นเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษา และอำนาจในการนำรถออกขายทอดตลาดหากเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ยังไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าวเมื่อพ้นกำหนดสามเดือน

๑๑. เพิ่มเติมมาตรา ๗๑ (๓) เรื่องการขับขี่และหยุดรถตรงทางร่วมทางแยก

๑๒. แก้ไขมาตรา ๗๒ เรื่องการกำหนดทางเดินรถทางเอก

๑๓. แก้ไขมาตรา ๑๒๔ โดยห้ามผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ อันเป็นเหตุให้ผู้ขับขี่มองไม่เห็นทางหรือเป็นการกีดขวางการควบคุมบังคับรถ ห้ามเกาะ ห้อยโหนหรือยื่นส่วนใดของร่างกายออกไปนอกตัวถังรถหรือนั่งหรือยืนในหรือบนรถในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ในขณะที่รถยนต์เคลื่อนที่ ห้ามขึ้นหรือลงรถโดยสารประจำทาง รถบรรทุกคนโดยสาร รถโรงเรียน หรือรถแท็กซี่ในขณะที่รถดังกล่าวหยุดเพื่อรอสัญญาณไฟจราจรหรือหยุดเพราะติดการจราจรและห้ามผู้ขับขี่ยินยอมให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ ตามที่กล่าวมา

๑๔. แก้ไขข้อความมาตรา ๑๓๔ โดยห้ามแข่งรถในทาง รวมถึงห้ามจัด สนับสนุน หรือส่งเสริมการแข่งรถในทาง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานจราจร

๑๕. แก้ไขมาตรา ๑๔๐ โดยให้อำนาจเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ว่ากล่าวตักเตือนผู้ขับขี่หรือออกไปสั่งให้ผู้ขับขี่ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบ รวมทั้งกำหนดถึงการเรียกเก็บและการคืนใบอนุญาตขับขี่

๑๖. แก้ไขมาตรา ๑๔๑ กำหนดให้ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถซึ่งได้รับใบสั่งตามมาตรา ๑๔๐ อาจเลือกปฏิบัติการชำระค่าปรับได้อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนด

๑๗. เพิ่มมาตรา ๑๔๑ ทวิ ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถซึ่งได้รับใบสั่งไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔๑ ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจออกหมายเรียก ในกรณีที่ไม้อาจส่งหมายเรียกให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังนายทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เพื่อให้นายทะเบียนแจ้งให้ผู้มาติดต่อขอชำระภาษีประจำปีสำหรับรถคันนั้นไปรายงานตัวที่พนักงานสอบสวนตามหมายเรียก

๑๘. แก้ไขมาตรา ๑๔๒ ให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถตามพฤติการณ์ที่กำหนด หรือสั่งให้มีการทดสอบผู้ขับขี่ดังกล่าวว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะขับหรือเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นหรือไม่

๑๙. เพิ่มมาตรา ๑๔๓ ทวิ ให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ ผู้ขับขี่หยุดรถเพื่อทำการตรวจสอบ เมื่อรถนั้นมีสภาพไม่ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ ทวิ และมีอำนาจสั่ง เป็นหนังสือให้ระงับการใช้รถนั้นเป็นการชั่วคราว และให้เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซ่อมหรือแก้ไขรถให้ถูกต้อง

๒๐. แก้ไขมาตรา ๑๔๔ เรื่องการตรวจรับรองรถเมื่อเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ได้ซ่อมหรือแก้ไขรถถูกต้อง ตามคำสั่ง ตามมาตรา ๑๔๓ หรือ มาตรา ๑๔๓ ทวิ

๒๑. แก้ไขมาตรา ๑๔๕ โดยให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจทำการสอบสวนตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจเปรียบเทียบหรือว่ากล่าวตักเตือนผู้ทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้ เว้นความผิดที่กำหนดโทษไว้ในมาตรา ๑๕๗ ทวิ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๐ ทวิ นอกจากนี้ ยังกำหนดในกรณีที่ผู้ขับขี่ ซึ่งเป็นผู้ต้องหาขับรถชนหรือโดนคนเดินเท้าที่ข้ามทางนอกทางข้าม หรือผ่านสิ่งปิดกั้น หรือแผงปิดกั้นที่เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่นำมาวางหรือตั้งอยู่บนทางเท้าหรือกลางถนน หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ขับขี่นั้นได้ใช้ความระมัดระวังตามมาตรา ๓๒ แล้ว ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจ ปลดปล่อยตัวผู้ต้องหาไปชั่วคราวโดยไม่มีประกันได้ เมื่อผู้ต้องหาหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องร้องขอ

๒๒. แก้ไขและเพิ่มเติมโทษของการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

๒๓. แก้ไขมาตรา ๑๖๑ โดยให้ผู้บัญชาการ ตำรวจนครบาล ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ผู้บังคับการตำรวจ จราจร ผู้บังคับการตำรวจทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมีอำนาจสั่งยึด ใบอนุญาตขับขี่ของผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และสามารถสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ได้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมาย โดยผู้ขับขี่ซึ่งถูกสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่มีสิทธิ อุทธรณ์คำสั่งต่ออธิบดีได้

๕. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๔๒ ก วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๓๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบัน อุบัติเหตุจากการจราจรทางบกมีผลต่อการพัฒนาประเทศโดยตรงและมีแนวโน้ม ที่จะเพิ่มจำนวนสูงขึ้นเป็นอันมาก สมควรกำหนดมาตรการเพื่อสร้างความปลอดภัยและลดความรุนแรง ของอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้ขับขี่รถยนต์และคนโดยสารรถยนต์ โดยกำหนดให้ผู้ขับขี่รถยนต์ต้องรัดร่างกาย ด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะที่ขับขี่รถยนต์ และต้องจัดให้คนโดยสารรถยนต์ ซึ่งนั่งที่นั่งตอนหน้า แลวเดียวกับที่นั่งผู้ขับขี่รถยนต์รัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะที่โดยสารรถยนต์และคนโดยสาร รถยนต์ดังกล่าวต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะที่โดยสารรถยนต์ด้วย จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญ คือ กำหนดให้เพิ่มเติมข้อกำหนดในมาตรา ๑๒๓ โดยกำหนดให้ผู้ขับขี่รถยนต์และคนโดยสารรถยนต์ซึ่งนั่งที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับที่นั่งผู้ขับขี่รถยนต์ ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะที่ขับขี่หรือโดยสารรถยนต์

๖. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๐ ก วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๒ หน้า ๑๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันอุบัติเหตุร้ายแรงที่เกิดขึ้นบนท้องถนนอันเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลต่าง ๆ นั้น มีสาเหตุส่วนหนึ่งเนื่องมาจากผู้ขับขี่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นหรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทกลุ่มแอมเฟตามีนในขณะที่ขับขี่รถ แม้จะได้มีการจับกุมปราบปรามและป้องกันมิให้ผู้ขับขี่เสพหรือเมาสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวในขณะที่ขับขี่รถแล้วก็ตาม แต่ก็ปรากฏว่ายังมีผู้ขับขี่ที่ฝ่าฝืนอยู่อีกสมควรกำหนดให้ผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์มีอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการทดสอบหรือการตรวจสอบของมีเมาหรือสารเสพติดดังกล่าวในผู้ขับขี่ได้เช่นเดียวกับพนักงานจราจรและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของเจ้าพนักงานดังกล่าวและปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ตรวจการให้สามารถดำเนินการทดสอบหรือตรวจสอบตลอดจนจับกุมปราบปรามผู้ขับขี่ซึ่งเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นหรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทกลุ่มแอมเฟตามีนในขณะที่ขับขี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้เกิดความปลอดภัยในท้องถนนมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขนิยามของคำว่า “ผู้ตรวจการ”
๒. แก้ไขมาตรา ๔๓ ทวิ โดยห้ามผู้ขับขี่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท โดยให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการ มีอำนาจจัดให้มีการตรวจสอบผู้ขับขี่รถบางประเภทได้ และหากผลการตรวจสอบในเบื้องต้นปรากฏว่าผู้ขับขี่นั้นไม่ได้เสพ ก็ให้ผู้ขับขี่นั้นขับรถต่อไปได้ ในกรณีที่ผู้ขับขี่ตามวรรคสองไม่ยอมให้ตรวจสอบ ให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวนพนักงาน

เจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการมีอำนาจกักตัวผู้นั้นไว้ เพื่อดำเนินการตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็น และเมื่อผู้นั้นยอมรับการตรวจสอบแล้ว หากผลการตรวจสอบในเบื้องต้นปรากฏว่าไม่ได้เสพ ก็ให้ปล่อยตัวไปทันที

๓. เพิ่มเติมมาตรา ๔๓ ตรี มาตรา ๔๓ จัตวา และมาตรา ๔๓ เบญจ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้ ในกรณี มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒) ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดรถและสั่งให้มีการทดสอบตามมาตรา ๑๔๒ หากพบว่าผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการส่งตัวผู้นั้นพร้อมพยานหลักฐานในเบื้องต้นแก่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจโดยเร็วแต่ต้องไม่เกิน หกชั่วโมงนับแต่เวลาที่พบ การกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อดำเนินคดีต่อไป และให้ผู้ตรวจการแสดงบัตรประจำตัวของตนต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้องด้วย

๔. แก้ไขมาตรา ๑๔๒ ว่าในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า ผู้ขับขี่ฝ่าฝืน มาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒) ให้สั่งให้มีการทดสอบผู้ขับขี่ว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะขับ หรือเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นหรือไม่ ในกรณีที่ผู้ขับขี่ตามวรรคสองไม่ยอมให้ทดสอบให้มีอำนาจกักตัวผู้นั้นไว้ดำเนินการทดสอบได้ภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การทดสอบเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว และเมื่อผู้นั้นยอมให้ ทดสอบแล้ว หากผลการทดสอบปรากฏว่าไม่ได้ฝ่าฝืน มาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒) ก็ให้ปล่อยตัวไปทันที

๕. แก้ไขโทษในมาตรา ๑๕๔ และ ๑๕๗ ทวิ

๗. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๑๐๑ ก วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันการโดยสารรถจักรยานยนต์เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย และจำนวนอุบัติเหตุ อันเนื่องจากรถจักรยานยนต์ได้เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการเกิดอุบัติเหตุทางถนนอันเนื่องมาจากการขับรถ ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น หรือเสพยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ได้เพิ่มสูงขึ้นด้วย สมควรกำหนดให้คนโดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อป้องกัน อันตราย และกำหนดให้ความผิดของผู้ขับขี่ที่ได้ขับรถในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น เป็นความผิดที่ไม่อาจ ว่ากล่าวตักเตือนหรือทำการเปรียบเทียบได้ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษสำหรับความผิดฐานขับรถในขณะ เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น หรือเสพยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาทตลอดจน ปรับปรุงประเภทของรถที่ใช้บรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของให้ครอบคลุมถึงการบรรทุกของรถทุกประเภทด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๒ มาตรา สาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑. ให้แก้ไขคำว่า “รถยนต์” “รถจักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นคำว่า “รถยนต์” “รถจักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” ทุกแห่ง

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๔๐ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๖. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๖๐ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๗. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๑๖๐ ตี แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๘. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๑ ก วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบัน ผู้ขับขี่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในขณะที่ขับรถ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน และก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของบุคคล สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อกำหนดห้ามผู้ขับขี่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในขณะที่ขับรถ เว้นแต่ในกรณีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนา โดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๙) ของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (มาตรา ๓)

“(๙) ในขณะที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนาโดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น”

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน (มาตรา ๔)

“มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๓ (๓) (๔) (๖) (๗) หรือ (๙) มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๓ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๒๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สี่ร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท”

๙. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๘๙ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ หน้า ๑๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันเมื่อเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่พบการกระทำความผิดของผู้ขับขี่ไม่ว่าด้วยตนเองหรือด้วยเครื่องอุปกรณ์ใด ๆ แล้ว แต่ไม่อาจออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ได้ในขณะนั้นเพราะไม่สามารถเรียกให้ผู้ขับขี่หยุดรถได้ ซึ่งส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่พบการกระทำความผิดดังกล่าวสามารถส่งใบสั่งไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๗ (ส่งใบสั่งทางไปรษณีย์) มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญคือกำหนดให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถส่งใบสั่งพร้อมหลักฐานไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับได้ในกรณีที่พบการกระทำความผิดของผู้ขับขี่ไม่ว่าพบด้วยตนเองหรือด้วยเครื่องอุปกรณ์ใด ๆ ซึ่งไม่อาจออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ได้ในขณะนั้น (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง)

๑๐. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๘๙ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ หน้า ๑๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรการในด้านความปลอดภัยเพื่อช่วยในการให้สัญญาณจรรยาจร และสมควรกำหนดข้อสันนิษฐานว่าผู้ขับขี่ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น ในกรณีที่ไม่ยอมให้ทดสอบ โดยไม่มีเหตุอันควร อันจะเป็นมาตรการในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดจากผู้ขับขี่ขณะเมาสุรา หรือของเมาอย่างอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตราจรรยาจรทางบก (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ (กำหนดสัญญาณจรรยาจรเพิ่มเติม กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ไฟฉายเรืองแสงในการแสดงสัญญาณจรรยาจรได้) มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. รับรองการใช้สัญญาณไฟฉายเรืองแสงประกอบการแสดงสัญญาณจรรยาจรในทัศนวิสัย และสภาพแวดล้อมที่ยากต่อการมองเห็นสัญญาณจรรยาจร เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ทั้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ใช้รถใช้ถนนทั่วไปมากยิ่งขึ้น (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้เจ้าพนักงานจรรยาจร พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้มีการทดสอบ ผู้ขับขี่ว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะขับหรือเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นได้ เมื่อมีพฤติการณ์อันสมควร และหากผู้ขับขี่ไม่ยอมให้ทดสอบ เจ้าพนักงานจรรยาจร พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกักตัว ผู้ขับขี่นั้นไว้ภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็นแห่งกรณีเพื่อให้การทดสอบเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

ในกรณีผู้ขับขี่ซึ่งถูกกักตัวไว้ทดสอบแล้ว ไม่ยอมให้มีการทดสอบโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นขับหรือเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นแล้วแต่กรณี

๑๑. พระราชบัญญัติจรรยาจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๗๑ ก วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ หน้า ๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันได้มีการนำระบบการชำระเงินด้วยวิธีการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการชำระ ค่าสินค้าและบริการเพิ่มมากขึ้น สมควรเพิ่มช่องทางการชำระค่าปรับตามใบสั่งด้วยวิธีการดังกล่าวในกรณีที่ เจ้าพนักงานจรรยาจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถในการชำระค่าปรับตามใบสั่ง ประกอบกับได้มีการโอนกรมตำรวจไปเป็นสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติแล้ว สมควรแก้ไขการระบุชื่อตำแหน่ง “อธิบดีกรมตำรวจ” ตามกฎหมายว่าด้วยจรรยาจรทางบก เป็น “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” ในคราวเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมตำรวจ” ใน (๓๖) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (มาตรา ๓ ยกเลิกบทนิยามในมาตรา ๔ (๓๖))

๒. กำหนดให้แก้ไขคำว่า “อธิบดี” ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นคำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” ทุกแห่ง (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้เพิ่มวิธีการและสถานที่ชำระค่าปรับสำหรับผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถซึ่งได้รับใบสั่งตามมาตรา ๑๔๑ ในกรณีที่ไม่มีการเรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่โดยเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ชำระค่าปรับตามจำนวนและภายในวันที่ระบุไว้ในใบสั่ง โดยวิธีการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ บัตรเครดิต หรือวิธีการอื่น โดยผ่านธนาคารหรือหน่วยบริการรับชำระเงินได้ ทั้งนี้ ตามวิธีการและสถานที่ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด เมื่อผู้ได้รับใบสั่งได้ชำระค่าปรับครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกัน (มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๔๑ (๓))

๑๒. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๖๗ ก วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๖๗

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันการเกิดอุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการที่ผู้ขับขี่ขาดวินัยในการใช้รถใช้ถนนและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ประกอบกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และกลไกในการออกใบสั่งสำหรับผู้ขับขี่ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การบันทึกคะแนนความประพฤติในการขับขี่และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลและบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้เกิดความสะดวก และความปลอดภัยในการจราจรทางบก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมนิยามของคำว่า “ใบอนุญาตขับขี่” (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขนิยามคำว่า “เจ้าพนักงานจราจร” และ “หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร” (มาตรา ๔)

๓. แก้ไขนิยามคำว่า “เจ้าพนักงานจราจร” ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นคำว่า “หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร” ทุกแห่ง และให้แก้ไขนิยามคำว่า “เจ้าพนักงานจราจร และพนักงานเจ้าหน้าที่” และ “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นคำว่า “เจ้าพนักงานจราจร” ทุกแห่ง เว้นแต่ในมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้แก้ไขคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” เป็นคำว่า “ตำรวจ” (มาตรา ๕)

๔. เพิ่มเติมมาตรา ๔/๑ ตามความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๔/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลและบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับการจราจร ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกรมการขนส่งทางบกจัดให้มีข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับประวัติและการกระทำความผิดตามกฎหมายของผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ ข้อมูลทะเบียนรถ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีการประสานข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและอธิบดีกรมการขนส่งทางบกร่วมกันกำหนด” (มาตรา ๖)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗)

๖. เพิ่มเติมมาตรา ๓๑/๑ กำหนดให้ในขณะขับรถในทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องมีใบอนุญาตขับขี่อยู่กับตัว และต้องแสดงต่อเจ้าพนักงานจราจรเมื่อขอตรวจ (มาตรา ๘)

๗. เพิ่มเติม (๑/๑) ของมาตรา ๘๓ เกี่ยวกับการกระทำความผิดกรณีรถจักรยาน ตามความดังต่อไปนี้
“(๑/๑) ขับในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น” (มาตรา ๙)

๘. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ เกี่ยวกับอำนาจของเจ้าพนักงานจราจรและพนักงานเจ้าหน้าที่ในการว่ากล่าวตักเตือนหรือออกใบสั่ง ตามความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๔๐ เมื่อปรากฏแก่เจ้าพนักงานจราจร ไม่ว่าจะพบด้วยตนเอง หรือ โดยการใช้เครื่องอุปกรณ์หรือโดยวิธีการอื่นใดว่า ผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับรถหรือการใช้ทาง ที่เป็นความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนและมีโทษปรับ เจ้าพนักงานจราจรจะว่ากล่าวตักเตือนหรือออกใบสั่ง ให้ผู้ขับขี่ผู้นั้นชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบก็ได้ ในกรณีเจ้าพนักงานจราจรที่ออกใบสั่งไม่พบตัวผู้ขับขี่ ให้ติด ผูก หรือแสดงใบสั่งไว้ที่รถที่ผู้ขับขี่สามารถเห็นได้ง่าย หากไม่สามารถติด ผูก หรือแสดงใบสั่งไว้ที่รถได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ส่งใบสั่งพร้อมด้วยพยานหลักฐานโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของรถหรือ ผู้ครอบครองรถ เพื่อให้ชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนดในใบสั่งนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ กำหนดให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับกับกรณีที่เจ้าพนักงานจราจรพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับรถหรือการใช้ทาง แต่ไม่อาจทราบตัวผู้ขับขี่ด้วยโดยอนุโลม

เกณฑ์การกำหนดจำนวนค่าปรับตามที่เปรียบเทียบและแบบของใบสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด” (มาตรา ๑๐)

๙. เพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐/๑ มาตรา ๑๔๐/๒ และมาตรา ๑๔๐/๓ เกี่ยวกับอำนาจของเจ้าพนักงานจราจรและพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการดำเนินการติด ผูก หรือแสดงใบสั่งไว้ที่รถหรือส่งใบสั่งทางไปรษณีย์ และการดำเนินการยึดใบอนุญาตขับขี่ ตามความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๔๐/๑ เมื่อเจ้าพนักงานจราจรได้ติด ผูก หรือแสดงใบสั่งไว้ที่รถหรือ ส่งใบสั่งทางไปรษณีย์ ตามมาตรา ๑๔๐ วรรคสองและวรรคสาม แล้ว ให้ถือว่าเจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถได้รับใบสั่งเมื่อพ้นกำหนด สิบห้าวันนับแต่วันที่ติด ผูก หรือแสดงใบสั่งไว้ที่รถ หรือส่งใบสั่งทางไปรษณีย์ดังกล่าว โดยให้ถือว่าเจ้าของรถ หรือผู้ครอบครองรถนั้นเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ระบุในใบสั่ง เว้นแต่เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถ จะได้แจ้งต่อพนักงานสอบสวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบสั่งว่าผู้อื่นเป็นผู้ขับขี่และผู้นั้นยอมรับว่า ตนเป็นผู้ขับขี่ หรือในกรณีที่ไม่มีผู้ใดยอมรับว่าเป็นผู้ขับขี่ เจ้าของรถหรือ ผู้ครอบครองรถซึ่งไม่ใช่นิติบุคคล จะต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานสอบสวนเชื่อได้ว่าตนเองมิได้เป็นผู้ขับขี่นั้น

มาตรา ๑๔๐/๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๐/๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจร ได้ว่ากล่าวตักเตือน หรือออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ผู้ใดตามมาตรา ๑๔๐ แล้ว หากเจ้าพนักงานจราจรเห็นว่า ผู้ขับขี่ผู้นั้นอยู่ในสภาพที่ หากให้ขับรถต่อไปอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของตนเอง หรือผู้อื่น ให้เจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจยึดใบอนุญาตขับขี่ของผู้ขับขี่ดังกล่าวเป็นการชั่วคราวเพื่อมิให้ผู้นั้นขับรถ และให้คืนใบอนุญาตขับขี่นั้น เมื่อผู้ขับขี่อยู่ในสภาพที่สามารถขับรถต่อไปได้หรือเมื่อเจ้าพนักงานจราจรแน่ใจว่าผู้ขับขี่จะไม่ขับรถในขณะที่ อยู่ในสภาพดังกล่าว ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๑๔๐/๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจรพบว่าผู้ขับขี่ผู้ใดเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะ ต้องห้ามในการได้รับใบอนุญาตขับขี่ ให้เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจยึดใบอนุญาตขับขี่ของผู้ขับขี่ผู้นั้น โดยแจ้งการสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่พร้อมด้วยเหตุผลในการสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ให้ผู้ขับขี่ดังกล่าวทราบ พร้อมทั้ง มอบหลักฐานการสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่นั้นให้แก่ผู้ขับขี่ไว้เป็นหลักฐาน ให้เจ้าพนักงานจราจรจัดทำบันทึก การยึดใบอนุญาตขับขี่ตามวรรคหนึ่ง และให้ส่งบันทึกนั้นพร้อมด้วยใบอนุญาตขับขี่ของบุคคลดังกล่าว ไปยังนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการ พิจารณาเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ตามกฎหมายต่อไป” (มาตรา ๑๑)

๑๐. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๑ เกี่ยวกับวิธีการในการชำระค่าปรับ ตามความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๔๑ เมื่อผู้ขับขี่ เจ้าของรถ หรือผู้ครอบครองรถได้รับใบสั่ง ตามมาตรา ๑๔๐ แล้ว ให้ชำระค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดไว้ในใบสั่ง ด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ชำระค่าปรับโดยการส่งธนาคณัติหรือการส่งตัวแลกเงินของธนาคาร โดยทางไปรษณีย์ ลงทะเบียน สั่งจ่ายให้แก่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พร้อมด้วยสำเนาใบสั่งไปยังสถานที่ที่ระบุไว้ในใบสั่ง หรือโดยวิธีการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ บัตรเครดิต หรือวิธีการอื่นโดยผ่านธนาคาร หรือหน่วยบริการรับชำระเงิน ตามจำนวนที่ระบุไว้ในใบสั่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

(๒) ชำระค่าปรับที่สถานีตำรวจ โดยชำระตามจำนวนที่กำหนดไว้ในใบสั่ง หรือตามจำนวน ที่พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบ และในกรณีนี้ให้พนักงานสอบสวนทุกท้องที่มีเขตอำนาจในการเปรียบเทียบปรับ ได้ท้วงติงขออำนาจ เมื่อผู้ได้รับใบสั่งได้ชำระค่าปรับครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกัน” (มาตรา ๑๒)

๑๑. เพิ่มเติมมาตรา ๑๔๒/๑ มาตรา ๑๔๒/๒ มาตรา ๑๔๒/๓ มาตรา ๑๔๒/๔ มาตรา ๑๔๒/๕ มาตรา ๑๔๒/๖ มาตรา ๑๔๒/๗ และมาตรา ๑๔๒/๘ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการบันทึกคะแนน ความประพฤติในการขับขี่ การพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ การอบรมความรู้ และการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ ตามความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๔๒/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมความประพฤติของผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ให้เกิดความปลอดภัยในการจราจร ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดให้มีระบบการบันทึกคะแนนความประพฤติในการขับรถของผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ ระบบการบันทึกคะแนนความประพฤติในการขับรถตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดคะแนน การตัดคะแนน และการคืนคะแนน โดยวิธีดำเนินการดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและอธิบดีกรมการขนส่งทางบก ร่วมกันกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้ใดถูกตัดคะแนนความประพฤติในการขับรถ จนหมดคะแนนตามที่กำหนดไว้ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในแต่ละท้องที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้นั้นคราวละเก้าสิบวัน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๑๔๒/๒ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามมาตรา ๑๔๒/๑ วรรคสาม ให้ทำเป็นหนังสือ และให้แจ้งคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่แก่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ทราบ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อได้แจ้งคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลตามระเบียบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔/๑

มาตรา ๑๔๒/๓ ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ซึ่งถูกตัดคะแนนความประพฤติ ในการขับรถหรือถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามมาตรา ๑๔๒/๑ วรรคสาม อาจเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและวินัยจราจรตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดได้ ให้กรมการขนส่งทางบกจัดการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและวินัยจราจร ตามหลักสูตรที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและอธิบดีกรมการขนส่งทางบก ร่วมกันกำหนด

การจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและวินัยจราจรตามวรรคสอง กรมการขนส่งทางบก อาจมอบหมายให้โรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองดำเนินการก็ได้ ในการอบรมตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เข้ารับการอบรมเสียค่าใช้จ่ายตามที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔๒/๔ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ซึ่งผ่านการอบรมตามมาตรา ๑๔๒/๓ มีสิทธิได้รับคืนคะแนนความประพฤติในการขับรถที่ถูกตัดไปอันเนื่องมาจากการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยยื่นคำขอต่อหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๔๒/๑ วรรคสอง

มาตรา ๑๔๒/๕ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้ใดกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสาธารณะ หรือมีลักษณะเป็นภัยแก่ประชาชนอย่างร้ายแรง หรือมีพฤติการณ์หลบหนีเมื่อตนเองก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคล หรือทรัพย์สินของผู้อื่น

ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้นั้นได้ไม่เกินเก้าสิบวัน คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือ และให้แจ้งคำสั่ง พักใช้ใบอนุญาตขับขี่แก่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ทราบ พร้อมทั้งขอหาในการกระทำความผิด กำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดการพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ โดยแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปด้วย ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา พร้อมทั้งบันทึกข้อมูล ตามระเบียบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔/๑

มาตรา ๑๔๒/๖ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้ใดถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามพระราชบัญญัตินี้เกินสองครั้งภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ครั้งแรก หากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้นั้นสมควรถูกพักใช้ใบอนุญาตขับขี่เกินเก้าสิบวัน ให้แจ้งนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พร้อมด้วยขอหาในการกระทำความผิดและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการพิจารณาสั่งยึดหรือพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งทำการบันทึกข้อมูลตามระเบียบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔/๑

มาตรา ๑๔๒/๗ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้ใดเคยถูกสั่งยึดหรือพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกตามมาตรา ๑๔๒/๖ มาแล้ว และได้กระทำความผิดและถูกพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามพระราชบัญญัตินี้อีกภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ถูกสั่งยึดหรือพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามมาตรา ๑๔๒/๖ หากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตขับขี่ผู้นั้นสมควรถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ให้แจ้งนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พร้อมด้วยขอหาในการกระทำความผิดและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งทำการบันทึกข้อมูลตามระเบียบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔/๑

มาตรา ๑๔๒/๘ ผู้ได้รับคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามมาตรา ๑๔๒/๑ หรือมาตรา ๑๔๒/๕ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๑๔๒/๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๔๒/๕ วรรคสอง แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ออกคำสั่ง ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี
- (๒) ในกรณีผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าเป็นผู้ออกคำสั่ง ให้อุทธรณ์ต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (๓) ในกรณีผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) เป็นผู้ออกคำสั่ง ให้อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง

ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งสิทธิอุทธรณ์ การยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด” (มาตรา ๑๓)

๑๒. แก้ไขเพิ่มเติมความใน (๕) ของมาตรา ๑๕๐ เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ตามความดังต่อไปนี้

“(๕) ชดค่าสิ่งเจ้านักงานจราจรซึ่งสั่งตามมาตรา ๑๔๐/๒ หรือมาตรา ๑๔๐/๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท” (มาตรา ๑๔)

๑๓. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๒ โดยเพิ่มบทกำหนดโทษกรณีผู้ขับขี่ไม่มีใบอนุญาต ขับขี่อยู่กับตัว ในขณะที่ขับรถตามมาตรา ๓๑/๑ ตามความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ มาตรา ๑๐ ทวิ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ (๑) มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑/๑ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๒๘ หรือมาตรา ๑๓๐ หรือไม่ปฏิบัติ ตามประกาศที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท” (มาตรา ๑๕)

๑๔. เพิ่มเติมมาตรา ๑๖๐ จัตวา เกี่ยวกับการกระทำความผิดกรณีเจ้าของรถ หรือผู้ครอบครองรถ เป็นนิติบุคคล ตามความดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๖๐ จัตวา ในกรณีที่เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถที่ได้รับใบสั่ง ตามมาตรา ๑๔๐ วรรคสอง เป็นนิติบุคคล ให้ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นมีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานสอบสวนว่าผู้ใดเป็นผู้ขับขี่ในขณะที่พบการกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในใบสั่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบสั่ง หากผู้แทนนิติบุคคลไม่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้นิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษปรับในอัตราห้าเท่าของโทษปรับสูงสุดที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น” (มาตรา ๑๖)

๑๕. กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๑๖๑ (มาตรา ๑๗)

๑๖. กำหนดให้กฎหมาย กฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ กฎ หรือคำสั่งใดที่อ้างถึง “เจ้าพนักงานจราจร” หรือ “พนักงานเจ้าหน้าที่” ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ กฎ และคำสั่งนั้น อ้างถึง “เจ้าพนักงานจราจร” หรือ “หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร” ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๘)

๑๗. กำหนดให้ใบรับแทนใบอนุญาตขับขี่ที่ออกตามมาตรา ๑๔๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้และยังมีผลใช้บังคับ ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับขี่ได้จนกว่าจะครบระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในใบรับแทนใบอนุญาตขับขี่นั้น (มาตรา ๑๙)

๑๘. กำหนดให้คำสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ที่ออกตามมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้และยังมีผลใช้บังคับให้ใช้บังคับต่อไปจนกว่า

จะครบระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่นั้น ทั้งนี้ ผู้ขับขี่ซึ่งถูกสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และหากได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ดังกล่าว ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ถูกสั่งยึดแล้ว ให้ถือว่าเป็นคำขออุทธรณ์ตามมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ส่วนคำขออุทธรณ์ตามมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ที่ได้ยื่นไว้แล้วและพิจารณายังไม่แล้วเสร็จอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และคำขออุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาต่อไปตามมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะเสร็จสิ้น (มาตรา ๒๐)

๑๙. กำหนดให้ข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ หรือกฎใดที่ออกตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ หรือกฎ ที่ออกตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใช้บังคับ (มาตรา ๒๑)

๒๐. กำหนดให้การออกข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ หรือกฎ ตามมาตรา ๔/๑ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๐/๒ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒/๑ มาตรา ๑๔๒/๒ มาตรา ๑๔๒/๕ และมาตรา ๑๔๒/๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๒)

๑๓. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๒๘ ก วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ของประเทศมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการจราจรทางบก ประกอบกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงมาตรการกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในการใช้รถใช้ถนนได้อย่างปลอดภัยและให้การป้องกันการกระทำความผิดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องการใช้ช่องเดินรถ ลักษณะความผิดในการขับรถ การตรวจสอบหรือทดสอบผู้ขับขี่ หน้าที่การใช้เข็มขัดนิรภัย การป้องกันการแข่งรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาต และการควบคุมการใช้รถที่มีสภาพไม่ถูกต้อง รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษให้มีความเหมาะสม ซึ่งจะเป็นการลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนนและส่งเสริมให้เกิดความสะดวกและความปลอดภัยในการจราจรทางบก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตราจรรยาทางบก (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้มีการนำหลักการ มาเพิ่มเติมไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว (มาตรา ๓) ดังนี้

(๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุม สถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ เฉพาะข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ซึ่งเป็นส่วนที่แก้ไขหรือเพิ่มเติม กฎหมายว่าด้วยการจรรยาทางบก

(๒) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการขับขี่ยานพาหนะ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

โดยการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวข้างต้นได้กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับบรรดาคำสั่งของเจ้าหน้าที่ที่ออกตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ฯ หรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๕๘ฯ โดยให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่แต่ละฉบับ แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาที่ระบุไว้ในบทเฉพาะกาลดังกล่าว (มาตรา ๓๘)

๒. กำหนดให้รถบรรทุก รถบรรทุกคนโดยสาร และรถจักรยานยนต์สามารถใช้ช่องเดินรถ ด้านขวาได้ในกรณีจำเป็น และแก้ไขเพิ่มเติมน้ำหนักของรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่ไม่ต้องใช้ช่องเดินรถด้านซ้ายสุดหรือใกล้เคียงกับช่องเดินรถประจำทาง จากหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัมเป็นสองพันสองร้อยกิโลกรัม (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

๓. กำหนดให้ปรับปรุงลักษณะความผิดเกี่ยวกับการขับรถ โดยให้ความในมาตรา ๔๓ (๘) กำหนดเฉพาะความผิดกรณีการขับขี้นในลักษณะที่เห็นได้ว่าไม่คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตหรือร่างกายของผู้อื่น และเพิ่มเติมอัตราโทษสำหรับความผิดดังกล่าวให้สูงขึ้น (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ และมาตรา ๒๘ เพิ่มมาตรา ๑๕๘/๑)

๔. กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจขอให้แพทย์ตรวจพิสูจน์ผู้ขับขี่หรือบุคคล ที่อาจเป็นผู้ขับขี่ที่อยู่ในภาวะหมดสติหรือได้รับอันตรายแก่กายจนไม่อาจให้ความยินยอมในการตรวจสอบการมีสารเสพติดหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๔๓ ทวิ/๑) หรือการทดสอบความเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น (มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๔๒ วรรคหก) ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ดังกล่าวให้สง่าจากงบประมาณ ตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๕. กำหนดให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัย ดังนี้

(๑) กำหนดหน้าที่ของผู้ขับขี่และคนโดยสารให้ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยตลอดเวลา ในขณะที่ขับรถหรือโดยสารรถยนต์แล้วแต่กรณี โดยมีข้อยกเว้นไม่ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยได้ในบางกรณี (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๓)

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อควบคุมการโดยสารรถนั่งสองแถว รถบรรทุกคนโดยสารขนาดเล็กที่มีการจัดที่นั่งตามความยาวของรถ รถกระบะ รถกึ่งกระบะ หรือรถยนต์อื่น ตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดให้มีความปลอดภัยยิ่งขึ้น โดยหากได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องการบรรทุกคนโดยสารและการใช้อัตราความเร็วตามที่กำหนดแล้ว ให้คนโดยสารที่อยู่ในรถนั้น นอกจากคนโดยสารที่นั่งแถวตอนหน้าได้รับยกเว้นไม่ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัย (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๑๒๓/๑)

(๓) ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ ขับรถยนต์ในขณะที่มีคนโดยสารนั่งแถวตอนหน้าเกินสองคน หรือคนโดยสารที่นั่งแถวตอนหน้าไม่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการรัดร่างกาย ด้วยเข็มขัดนิรภัยตามที่กำหนด (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๑๒๓/๒)

(๔) กำหนดหน้าที่ของผู้ขับขี่รถยนต์สาธารณะหรือรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร เพื่อสินจ้างต้องแจ้งเตือนหรือจัดให้มีการแจ้งเตือนด้วยวิธีการอื่นให้คนโดยสารปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัย ทุกครั้งก่อนออกรถหรือก่อนการใช้เส้นทางตามสภาพของทางตามที่กำหนด (มาตรา ๘ เพิ่ม มาตรา ๑๒๓/๓) ทั้งนี้ หากผู้ขับขี่รถยนต์สาธารณะ หรือรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเพื่อสินจ้างไม่แจ้งเตือน และมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นเป็นเหตุให้คนโดยสารในรถได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย ผู้ขับขี่นั้นต้องรับโทษตามที่กำหนด (มาตรา ๒๒ เพิ่มมาตรา ๑๕๓/๑)

(๕) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อผ่อนผันให้รถบางประเภทหรือบางลักษณะ ที่ในปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกไม่ได้บังคับให้ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยเป็นเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบสำหรับรถดังกล่าว (มาตรา ๓๖)

๖. กำหนดให้มีการปรับปรุงมาตรการป้องกันการแข่งรถในทาง ดังนี้

(๑) กำหนดให้ผู้ที่มีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมในทางหรือสาธารณสถานใกล้เคียง พร้อมด้วยรถตั้งแต่ห้าคันขึ้นไป โดยมีการนัดหมายเพื่อแข่งรถในทาง หรือรถที่ใช้ในการรวมกลุ่ม หรือมีส่วนร่วมมีการปรับแต่งรถให้มีสภาพไม่ถูกต้อง หรือมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดอันแสดง ให้เห็นว่าจะทำการแข่งรถในทาง ให้ถือว่าผู้นั้นพยายามแข่งรถในทาง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำเพื่อการอื่น หรือตนมิได้ร่วมหรือมีส่วนร่วมเห็นว่าจะมีการแข่งรถในทาง (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓๔)

(๒) ปรับปรุงบทบัญญัติที่กำหนดความผิดฐานเป็นผู้จัด โฆษณา ประกาศ ชักชวน หรือดำเนินการ ด้วยวิธีการใดเพื่อให้มีการแข่งรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๓๔ (มาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๓๔/๑) และกำหนดโทษสำหรับความผิดดังกล่าว (มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๐ ทวิ)

(๓) กำหนดให้ผู้รับดำเนินการปรับแต่งรถให้มีสภาพไม่ถูกต้อง ไม่ว่าจะมีส่วนหรือไม่มี และรถนั้นได้ถูกนำไปใช้ในการแข่งรถในทาง ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการแข่งรถในทาง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่าจะนำรถดังกล่าว ไปใช้ในการแข่งรถในทาง (มาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๓๔/๒)

(๔) กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดฐานแข่งรถในทาง เพื่อมิให้กระทำความผิดซ้ำอีก (มาตรา ๓๔ เพิ่มมาตรา ๑๖๐ เบญจ) ดังนี้

๑) กรณีผู้กระทำความผิดมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปี ให้ศาลมีอำนาจวางข้อกำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองระวางผู้นั้นไม่ให้กระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีกตลอดเวลาที่ศาลกำหนด ซึ่งต้องไม่เกิน

สามปีและกำหนดจำนวนเงินตามที่เห็นสมควรซึ่งบิดา มารดา หรือผู้ปกครองจะต้องชำระต่อศาลไม่เกินครึ่งละห้าหมื่นบาท ในเมื่อผู้นั้นกระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีก และให้นำมาตรา ๗๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้าผู้กระทำความผิดอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น และศาลเห็นว่าไม่สมควรจะเรียก บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมาวางข้อกำหนด ศาลจะเรียกบุคคลที่ผู้นั้นอาศัยอยู่มาสอบถามว่า จะยอมรับข้อกำหนดหรือไม่ก็ได้ ถ้าบุคคลที่ผู้นั้นอาศัยอยู่ยอมรับข้อกำหนด ก็ให้ศาลมีอำนาจวางข้อกำหนด

๒) กรณีผู้กระทำความผิดมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดทำทัณฑ์บน โดยกำหนดจำนวนเงินไม่เกินห้าหมื่นบาท ว่าผู้นั้นจะไม่กระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีก ตลอดเวลาที่ศาลกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินสองปี และจะสั่งให้มีประกันด้วยหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ ถ้าผู้ทำทัณฑ์บนกระทำความผิดทัณฑ์บนให้นำมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๗. กำหนดให้มีการปรับปรุงมาตรการควบคุมการใช้รถที่มีสภาพไม่ถูกต้อง ให้มีความชัดเจน และสอดคล้องกับข้อเท็จจริงยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) ในกรณีที่รถมีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรงและหากให้ใช้รถต่อไปอาจเกิดอันตรายได้โดยชัดแจ้ง ให้เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจสั่งห้ามการใช้รถนั้น และผู้ขับขี่ต้องนำรถดังกล่าวให้พ้นทางเดินรถโดยเร็วที่สุด

(๒) ในกรณีที่รถมีสภาพไม่ถึงกับไม่ปลอดภัยในการใช้ ให้เจ้าพนักงานจราจรสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราว โดยให้เจ้าของรถ ผู้ครอบครองรถ หรือผู้ขับขี่นำรถดังกล่าว ไปซ่อมแซมหรือปรับปรุงให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และไม่เกินหกสิบวัน โดยในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ใช้รถได้ไปพลางก่อน

คำสั่งของเจ้าพนักงานจราจรตาม (๑) และ (๒) ให้ถือเป็นคำสั่งของนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และให้นำบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนคำสั่งของนายทะเบียนมาใช้บังคับกับผู้ฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจรดังกล่าวด้วย (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๔๓) ทั้งนี้ ในการออกคำสั่งดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานจราจรติดเครื่องหมายแสดงคำสั่งไว้ที่ตัวรถ ในลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจน (มาตรา ๑๔ ยกเลิกมาตรา ๑๔๓ ทวิ และเพิ่มมาตรา ๑๔๓/๑) และเมื่อมีการซ่อมแซมหรือปรับปรุงแก้ไขรถและผ่านการตรวจสภาพแล้ว ให้นายทะเบียนมีคำสั่ง อนุญาตให้ใช้รถนั้นต่อไปได้ และให้ปลดป้ายคำสั่งดังกล่าว (มาตรา ๑๕ เพิ่มมาตรา ๑๔๓/๒ และมาตรา ๑๖ ยกเลิกมาตรา ๑๔๔) รวมทั้งกำหนดโทษแก่ผู้ที่เปลี่ยนแปลง ย้าย ทำลาย ปิดบัง หรือกระทำให้เสียหายด้วยประการใด ๆ แก่เครื่องหมายแสดงคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจร ดังกล่าวด้วย (มาตรา ๒๕ เพิ่มมาตรา ๑๕๖/๑)

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับคำสั่งเจ้าพนักงานจราจร ที่ได้สั่งให้ซ่อมแซมหรือแก้ไขรถที่มีสภาพไม่ถูกต้องที่ออกตามมาตรา ๑๔๓ เดิม หรือคำสั่ง ระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราวที่ออกตามมาตรา ๑๔๓ ทวิ เดิม ให้คงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะสิ้นระยะเวลาตามคำสั่งนั้นแต่ต้องไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๗)

๘. กำหนดให้มีการปรับปรุงบทกำหนดโทษ ดังนี้

(๑) ปรับปรุงเฉพาะอัตราโทษปรับสำหรับความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่า ความผิดลหุโทษ (มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๕ และมาตรา ๑๕๘ มาตรา ๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๗ และร่างมาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๗/๑ วรรคหนึ่ง)

(๒) ปรับปรุงบทกำหนดโทษเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕๐ ร่างมาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕๒ และร่างมาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๔)

(๓) เพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับความผิดฐานขับรถในขณะถูกพักใช้ใบอนุญาต ขับขี่ตาม มาตรการบังคับที่คณะกรรมการประพฤติในการขับรถ (มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕๖) และกำหนดให้ ความผิดฐานนี้ เป็นความผิดที่พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจเปรียบเทียบ หรือว่ากล่าวตักเตือน (มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง)

(๔) ปรับปรุงบทกำหนดโทษสำหรับความผิดฐานขับรถก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือ ทรัพย์สินของผู้อื่นและไม่หยุดรถเพื่อให้ความช่วยเหลือตามสมควร โดยหากศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษผู้ขับขี่ ดังกล่าวในความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑ หรือมาตรา ๓๐๐ ถ้าปรากฏว่าผู้ขับขี่ไม่ให้ความช่วยเหลือตามสมควร หรือไม่แสดงตัวต่อตำรวจ ณ สถานที่เกิดเหตุแล้ว ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษ ที่ศาลกำหนด สำหรับความผิดนั้น (มาตรา ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๐)

(๕) เพิ่มโทษกรณีผู้ขับขี่ที่ขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือขับรถ ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกยึดใบอนุญาตขับขี่ หากศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษผู้ขับขี่ดังกล่าว ในความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑ หรือมาตรา ๓๐๐ แล้วให้ศาลเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาล กำหนดสำหรับความผิดนั้น (มาตรา ๓๑ เพิ่มมาตรา ๑๖๐ ทวิ/๑)

(๖) ปรับปรุงกำหนดโทษสำหรับความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุรา หรือของเมาอย่างอื่น ดังนี้

๑) กรณี ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ขับขี่รถสาธารณะหรือรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเพื่อ สินจ้าง ต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดอีกหนึ่งในสาม (มาตรา ๓๒ เพิ่มมาตรา ๑๖๐ ตรี วรรคห้า)

๒) กรณีเป็นการกระทำความผิดซ้ำภายในสองปีนับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาต ขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ (มาตรา ๓๓ เพิ่มมาตรา ๑๖๐ ตรี/๑) รวมทั้งให้ศาลลงโทษจำคุกและปรับด้วยเสมอ เว้นแต่ผู้กระทำความผิดนั้นมิใช่อายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่กระทำ ความผิดครั้งแรก (มาตรา ๓๓ เพิ่มมาตรา ๑๖๐ ตรี/๓)

๓) กรณีผู้กระทำความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น ดังกล่าวนั้น เป็น การขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือใบอนุญาตขับขี่ถูกพักใช้หรือเพิกถอนด้วยแล้ว ต้องระวางโทษสูงกว่า ที่กฎหมายกำหนดสำหรับความผิดนั้นอีกหนึ่งในสาม ทั้งนี้ หากกรณีดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตราย

แก่กายหรือจิตใจ อันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย ให้ศาลพิพากษา เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิด อีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น (มาตรา ๓๓ เพิ่มมาตรา ๑๖๐ ตร./๒)

๙. กำหนดให้ศาลแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ อันเนื่องมาจากความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการจราจรทางบก ให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้นายทะเบียนรับทราบคำสั่งดังกล่าว และดำเนินการตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป (มาตรา ๓๕ เพิ่มมาตรา ๑๖๒/๑)

๑๐. กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกฎหมายลำดับรองหรือคำสั่งใดที่ออกตามพระราชบัญญัติจราจร ทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๙) นอกจากนี้ ยังได้กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อเร่งรัด การออกกฎหมายลำดับรอง หรือคำสั่งตามมาตรา ๔๓ (๙) มาตรา ๔๓ ทวิ/๑ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๓/๑ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๔๓ และมาตรา ๑๔๓/๑ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๐)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์/จัดทำ